

काठमाडौं विश्वविद्यालय
सत्रान्त परीक्षा [आ.]
जुन/जुलाई २०२४

प्राप्ताङ्कः

तह : B.Arch.

वर्ष : I

परीक्षा रोलनम्बर :

रेजिष्ट्रेशन नम्बर :

समय: ३० मिनेट

विषय : NEPT 101

सेमेष्टर: II

पूर्णाङ्क : १०

मिति : 30 JUN 2024

खण्ड "क"

(वस्तुगत)

अ. तल दिइएको लेख पढी सोधिएका प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् ।

(१×५ = ५)

छानाको भार वहन गर्न टुँडाल राख्ने गरिन्छ । छानाको टुँडालमा प्रायः अग्राठ काठ प्रयोग गरिन्छ । अग्राठ काठ अन्य काठको तुलनामा बढी भारवहन गर्ने क्षमता भएकोले यसको प्रयोग गरिएको हो । तर एक तले पाटी र छानाको तलतर्फ लम्बाइ कम निस्केका घरभवनहरूमा भार कम पर्ने भएकोले अन्य काठ प्रयोग भएको पनि पाइन्छ । तर ठूलाठूला भवन, मन्दिरहरूका छानामा अग्राठ नै प्रयोग गरिन्छ । टुँडालहरूको लम्बाइ चौडाइ छानाको आकारमा निर्भर गर्दछ । टुँडालमा विभिन्न देवदेवी लगायत सामाजिक परिवेशका चित्रहरू र बुट्टाहरू कुँदी राख्ने परम्परा भएको हुँदा यिनमा कुँदिने कलाकारिता धार्मिक र सामाजिक महत्त्वका विषयवस्तु रहन्छन् । साथै मन्दिरमा राखिने टुँडालहरू सो मन्दिरको मूलदेवतासँग सम्बद्ध रहेको पाइन्छ । तसर्थ टुँडाल हराएको अवस्थामा नयाँ राख्दा आमनाय थाहा पाउनु पर्दछ । सो थाहा पाउन सकिएन भने सादा टुँडाल राख्नु पर्दछ । छानाको सुरमा राखिने टुँडाललाई नेवारी भाषामा कुँराल भनिन्छ जसको अर्थ Corner Horse भन्ने लाग्दछ । यी Lion, Ram horn lion, Goat horn lion र Garuda faced lion गरी चार प्रकारका हुन्छन् । कुनामा राखिने हुनाले कुँराल अन्य टुँडालभन्दा बढी चौडाइ र लम्बाइका हुन्छन् ।

टुँडालहरू सकेसम्म पुरानै मर्मत गरी संरक्षण गर्नु पर्दछ । भारवहन गर्न नसक्ने अवस्थाका टुँडालहरू रसायन गरी पुनः जडान गर्नु पर्दछ । भारवहन क्षमता अभिवृद्धि गर्न टुँडालको पछाडिपट्टी नदेखिने गरी स्टिल रड वा टुँडालको दायाँ-बायाँ नयाँ काठ पनि राख्न सकिन्छ ।

(संरक्षण पद्धति: विष्णुराज कार्की र सरस्वती सिंह, २०६८)

प्रश्नहरू:

क) प्र उपसर्ग लागेर बनेको र ई प्रत्यय लागेर बनेको एकएक वटा शब्दहरू खोजी लेख्नुहोस् ।

.....

ख) पुराना टुँडालहरूको भारवहन क्षमता कसरी वृद्धि गर्न सकिन्छ ?

.....

ग) टुँडाल किन प्रयोग गरिन्छ ?

.....

घ) कुँराल अन्य टुँडालभन्दा बढी चौडाइ र लम्बाइका किन राखिन्छन् ?

.....

ङ) अग्राठ काठको प्रयोग किन गरिन्छ ?

.....

आ. सर्वोपयुक्त विकल्पमा रेजा (✓) चिन्ह लगाउनुहोस् ।

(१०×०.५ = ५)

१) संक्षिप्त प्रतिवेदन लेखन कस्तो किसिमको रचना हो ?

क) व्याख्यात्मक ख) विवरणात्मक ग) समालोचनात्मक घ) प्रयोगात्मक

२) 'टुनासी'(नेवारी) शब्दको अर्थ हो ।

क) भ्याल ख) टुँडाल ग) फलैँचा घ) ढोका

३) 'ध्वजः'(संस्कृत) शब्दको अर्थ के हो ?

क) धरा ख) पिल्लर ग) भन्डा घ) दलिन

४) द्वित्व प्रक्रियाबाट बनेको शब्द कुन हो ?

क) भरना ख) भ्रभल्को ग) रामदेव घ) घरघडेरी

५) 'परम्परागत छानो छाउने, एकातर्फ अड्कने ढल भएको टायल' लाई कुन शब्दले चिनाउन सकिन्छ ?

क) टुँडाल ख) टायल ग) भिँगटी घ) चुना

६) 'वास्तुकला' कुन प्रक्रियाबाट बनेको शब्द हो ?

क) सर्ग ख) समास ग) सन्धि घ) द्वित्व

८) शीलाले अस्पतालमा किन बारम्बार सतिशको नाम लिइरहन्थी ? (हत्या)

क) सतिशले धोका दिएकोले ख) सतिशको माया लागेकोले
ग) सतिशप्रति घृणा जागेकोले घ) सतिश त्यहाँ उपस्थित हुन नसकेकोले

८) साधारणतया बैठकको निर्णय पुस्तिका तयार पार्ने काम कसले गर्दछ ?

क) अध्यक्षले ख) उपाध्यक्षले ग) सचिवले घ) कोषाध्यक्षले

९) सामान्यतः निमन्त्रणा पत्रमा राखिने मूल विवरण कसको तर्फबाट व्यक्त गरिएको हुन्छ ?

क) दर्शनाभिलाषी ख) आगन्तुक ग) प्रार्थी घ) प्रमुख अतिथि

१०) सन्धि प्रक्रियाबाट निर्मित शब्द कुन हो ?

क) महेश ख) लामखुट्टे ग) खर्चबर्च घ) सैनिक

काठमाडौं विश्वविद्यालय
सत्रान्त परीक्षा [आ.]
जुन/जुलाई २०२४

तह : B.Arch.
वर्ष : I
समय: २ घण्टा ३० मिनेट

विषय : NEPT 101
सेमेष्टर: II
पूर्णाङ्क : ४०

खण्ड "ख"

(विषयगत)

(८ × ५ = ४० अङ्क)

3 0 JUN 2024

तलका मध्ये कुनै आठ वटा प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् ।

१. दिइएका मध्ये कुनै एक विषयमा सङ्क्षिप्त टिप्पणी लेख्नुहोस् ।

- क) नेपालमा वास्तुकलाको प्रयोग
ख) व्यवस्थित शहरीकरण

२. तलका मध्ये कुनै एकको बैठक सञ्चालन गरी तयार गरिएको निर्णय पुस्तिकाको नमुना तयार गर्नुहोस् ।

- क) टोल सुधार समिति
ख) विद्यार्थी कल्याण परिषद्

३. भूपी शेरचनद्वारा लिखित 'हामी' कविताको सङ्क्षिप्त समीक्षा लेख्नुहोस् ।

४. निम्न विषयमा राष्ट्रिय पत्रिकाका सम्पादकलाई चिठी लेख्नुहोस् ।
क) शैक्षिक संस्थामा राजनीति र यसको प्रभाव

५. वास्तुविद्को सल्लाह अनुसार भवन निर्माण गर्न सुझाव दिँदै नयाँ आवासीय भवन निर्माण गर्न तयारी गरिरहनु भएका आफ्ना काकालाई चिठी लेख्नुहोस् ।

६. दिइएको गद्यांशलाई उपयुक्त लेख्य चिन्ह तथा वर्णहरूको प्रयोग गरी शुद्धसँग पुनर्लेखन गर्नुहोस् ।
इन्जिनियरिङ पर्विधि सम्बन्धि ग्यान दिने शिक्षा इन्जिनियरिङ शिक्षा हो । यो शिक्षा मूलभूत रूपमा भौतिकशास्त्र र रसायनशास्त्र र गणितमा आधारित हुन्छ । विज्ञानको लक्ष ज्ञान प्राप्ति हो । भने इन्जिनियरिङ शिक्षाको लक्ष्य निर्माण हो । वैज्ञानिकले खोजीको विषय आफै रोज्दछ भने इन्जिनियरले मौजुदा समस्यालाई समाधान गर्दछ ।

७. काठमाडौं विश्वविद्यालय केन्द्रीय क्याम्पस, धुलिखेलको खानेपानीको अवस्था विषयमा एक सङ्क्षिप्त प्रतिवेदन तयार गर्नुहोस् ।

८. सामान्य र प्रयोजनपरक नेपाली भाषा बिचको भिन्नता देखाउनुहोस् ।

अथवा

नेपालको सन्दर्भमा इन्जिनियरिङ शिक्षामा नेपाली भाषा शिक्षणको महत्व देखाउनुहोस् ।

९. कुनै एक शीर्षकमा १५० शब्दसम्मको लेख लेख्नुहोस् ।

क) मानव जीवन

ख) सिर्जना

ग) उपकार

100-100

